

са кукушки встречается вдоль всего побережья Южного Приморья, где еще гнездится красноухая овсянка, и проникает вглубь материка с помощью дополнительных видов-воспитателей, некритичных к окраске яиц паразита. Такими воспитателями здесь являются черноголовый чекан и, очевидно, ошейниковая овсянка. Последняя, благодаря относительно высокой численности и равномерному распределению от заболоченных низин до вершин сопки, позже может стать основным видом-воспитателем для определенной части популяции кукушки на крайнем юге Приморья. Об этом косвенно свидетельствуют некоторые отклонения в окраске скорлупы ее яиц в сторону таковой у ошейниковой овсянки.

ЛИТЕРАТУРА

- Белоусов Е.М. (1979): Красноухая овсянка - *Emberiza cioides* - новый для фауны СССР воспитатель птенцов обыкновенной кукушки - *Cuculus canorus* - в Приморье. - Биология птиц юга Дальнего Востока. Владивосток: 90-91.
 Панов Е.Н. (1973): Птицы Южного Приморья. Новосибирск: 1-376.
 Makatsch W.(1955): Der Brutparasitismus in der Vogelwelt. Berlin. 1-236.

Россия (Russia),
 626726, Тюменская обл.,
 г. Ноябрьск,
 ул. Магистральная. 61, кв. 99.
 Н.Н. Балацкий.

Замітки	Беркут	4	Вип. 1-2	1995	42
---------	--------	---	----------	------	----

ДО НАЛЬОТІВ ГОРІХІВОК У ПІВНІЧНУ УКРАЇНУ

To the Nutcracker invasions in Ukraine. - D.N. Borzakovsky. - Berkut. 4 (1-2). 1995. - Records of european and siberian subspecies in Kiev and Zhitomir regions are described.

На півночі України під час інвазій зустрічаються два підвиди горіхівки - європейська (*Nucifraga caryocatactes caryocatactes*) та сибірська (*N. c. macrorhynchos*), остання форма залітає значно частіше. Масовий наліт європейських горіхівок спостерігався у 1929 р. В урочищі "Дача Бернера" (Пуща-Водиця, околиці Києва) ці птахи неодноразово відмічалися на протязі осені. 6.10 один самець був здобутий В.К. Шулькевичем. 10.10 ми разом з Б. Поповим та О.А. Лозіним спостерігали 15 горіхівок і одну здобули. 13.10 кілька особин зустріли і одну здобув Ю. Прахов, 17.10, 20.10 і 27.10 по кілька птахів спостерігалися нами і Ю. Праховим. Цікаво, що в інших місцях Пущі-Водиці в ці дні горіхівок не зустрічали зовсім. Можливо, це пояснюється тим, що на дачі Бернера були кращі умови для годівлі, вона густо заросла ліщиною. 4.11.1929 р. зграйки європейських горіхівок також відмічалися на території теперішніх Новоград-Волинського та Ємільчинського р-нів Житомирської обл. Здобуті нами екземпляри були передані в Зоологічний музей тодішньої ВУАН.

Сибірські горіхівки неодноразово спостерігалися нами в Іванківському р-ні Київської обл. 29.09.1972 р. ми разом з В.Т. Костюченком відмітили у Жеревському лісництві зграйку з 4 особин. 22.10.1993 р. 2 птахи трималися в парку

сміт Іванкова. 24.10.1993 р. В.М. Шпакевич та І.М. Дідковський зустріли близько десятка горіхівок у Макарівському лісництві.

Д.М. Борзаківський

Україна (Ukraine),
 255300, Київська обл.,
 смт Іванків,
 вул. Чкалова, 6.
 Д.М. Борзаківський

ГНІЗДУВАННЯ БІЛОЩОКОГО КРЯЧКА НА ЗАКАРПАТТІ

Breeding of the Whiskered Tern in the Transcarpathians. - V.V. Bodnar. - Berkut. 4 (1-2). 1995. - About 2 pairs were found on the Latoritsa River near the town of Chop.

Місце гніздування білощоккого крячка (*Chlidonias hybrida*) виявлене нами 4.07.1994 р. біля м. Чоп на південному заході Закарпатської обл. Близько 2 пар гніздилися на невеликих озерах стариці р. Латориця неподалік від залізниці. На Закарпатській рівнині цього крячка раніше спостерігав лише О.О. Грабар на р. Тисі під час перельотів. Тепер білощоккий крячок гніздиться також у сусідній Східній Словаччині (усне повідомлення Ш. Данко).

В.В. Боднар

Україна (Ukraine),
 294000, м. Ужгород,
 вул. Капітульна, 33.
 В.В. Боднар.